Lieta Nr.A420801110
A03569-11/40

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2011.gada 7.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte

piedaloties pieteicējas *I.D.* pārstāvei *I.G.*,
atbildētājas –Rēzeknes pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes –Rēzeknes pilsētas domes pārstāvim *I.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.D.* pieteikuma par Rēzeknes pilsētas domes 2010.gada 24.septembra lēmuma Nr.475 atcelšanu, morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] *I.D.* (turpmāk – pieteicēja) 2010.gada 12.maijā vērsās ar iesniegumu Rēzeknes pilsētas domē (turpmāk – atbildētāja), kurā lūdza atlīdzināt mantiskos zaudējumus Ls 282 780,74 un morālo kaitējumu Ls 5 000 apmērā par Rēzeknes pilsētas domes prettiesisko faktisko rīcību un prettiesisku administratīvo aktu pieņemšanu.

[2] Ar Rēzeknes pilsētas domes 2010.gada 24.septembra lēmumu Nr.475 (turpmāk –Lēmums) noraidīts *I.D.* 2010.gada 12.maija iesniegums. Lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[2.1] Izanalizējot pieteicējas iesniegtos dokumentus (2006.gada 30.decembra vienošanās par rokasnaudas maksājumu kopiju, 2007.gada 20.janvāra vēstules adresētas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Prodjusorski centr Moskovskije zvjozdi" kopiju, 2007.gada 25.janvāra SIA „Prodjusorski centr Moskovskije zvjozdi" pretenzijas kopiju, pielikuma pie 2006.gada 30.decembra vienošanās par rokasnaudas maksājumu kopiju), konstatēts, ka vienošanos noslēdza *I.D.*, personas kods */personas kods/*, dzīvojoša */adrese/* un SIA „Prodjusorski centr Moskovskije zvjozdi", reģistrācijas numurs 1265451, INN 0261000446, juridiskā adrese Krievijas Federācija, Maskava, */adrese/*, tās direktora *J.T.* personā.

Pārbaudot nodokļu maksātāja numuru (0261000446) Krievijas Federācijas Federāla nodokļu dienesta oficiālajā lapā http://egrul.nalog.ru/fns/ , konstatēts, ka ar nodokļu maksātāja numuru 0261000446 reģistrēts uzņēmums - slēgta akciju sabiedrība „Išimbaiskaja čuločnaja fabrika", 453215, Baškortostan Republika, */adrese/*.

Pārbaudot uzņēmuma nosaukumu „Продюсерский центр Московские звезды" Krievijas Federācijas Federāla nodokļu dienesta oficiālajā lapā http://egrul.nalog.ru/fns/, konstatēts, ka šāds uzņēmums Krievijas Federācijā nav reģistrēts.

Pārbaudot uzņēmuma juridisko adresi - Krievijas Federācija, Maskava, */adrese/* Krievijas Federācijas Federāla nodokļu dienesta oficiālajā lapā

http://egrul.nalog.ru/fns/, konstatēts, ka uzņēmums ar nosaukumu OOO „Продюсерский центр Московские звезды" un uzņēmumi ar līdzīgiem nosaukumiem nav reģistrēti.

Apskatot slēgtās akciju sabiedrības „Išimbaiskaja čuločnaja fabrika", 453215, Baškortostan Republika, */adrese/* lapu http://www.ichf.ishimbay.ru, konstatēts, ka šī uzņēmuma direktors ir *J.T.*

Proti, pieteicēja noslēdza 2006.gada 30.decembra vienošanās par rokasnaudas maksājumu ar neeksistējošu juridisko personu, t.i., darījums nav noticis.

[2.2] Nav pamatots iebildums, ka pieteicēja nevar realizēt savas īpašuma tiesības, kas ir garantētas Satversmes 105.pantā un Civillikuma 930.pantā. Iesniegumā norādīts, ka pamatojoties uz Rēzeknes zemesgrāmatas tiesneša 2000.gada 18.maija lēmumu *I.D.* nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamu īpašumu - ēku */adrese/*, proti, *I.D.* varēja veikt darījumus ar nekustamo īpašumu, to atsavināt, iznomāt un utt.

[2.3] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk –Atlīdzināšanas likums) 17.pantu privātpersona iesniedz iesniegumu par zaudējuma atlīdzinājumu gada laikā no dienas, kad tā uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par zaudējumu, bet ne vēlāk kā piecu gadu laikā no iestādes prettiesiskā administratīvā akta spēkā stāšanās vai prettiesiskas faktiskās rīcības veikšanas dienas.

Rēzeknes pilsētas domes lēmums Nr.107 „Par zemesgabalu */adrese/*", ar kuru Rēzeknes pilsētas dome, pamatojoties uz Civillikuma 927,, 1036., 1043.pantu, likuma „Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 3.punktu un 15.panta pirmās daļas 1.punktu, nolēma nenodot privatizācijai Rēzeknes pašvaldības nekustamo īpašumu - zemesgabalu */adrese/*, pieņemts 2005.gada 28.aprīlī. Pieteicēja šo lēmumu pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā. Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 30.novembra spriedums lietā Nr.42312005, AA43-0648-08/2 un Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 13.maija spriedums lietā Nr.A42451907, AA43-0505-09/13 stājies spēkā un nav pārsūdzams. No minētajiem spriedumiem nav secināms, ka tiesa būtu norādījusi uz zaudējumu esamību vai to atlīdzināšanas pienākumu.

[2.4] Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 16.panta otro daļu, iesniegumā var norādīt arī pierādījumus, kas apliecina zaudējuma nodarīšanas faktu un zaudējuma apmēru, un iesniegumam pievieno attiecīgo dokumentu kopijas, uzrādot šo dokumentu oriģinālus vai noteiktā kārtībā apliecinātus norakstus. Ja iesniegums nosūtīts pa pastu, tam pievieno noteiktā kārtībā apliecinātus dokumentu norakstus vai kopijas.

Pieteicēja iesniedza Rēzeknes pilsētas domei neapliecinātus dokumentus, kā arī nav uzrādījusi dokumentu oriģinālus, proti, nav izpildījusi minētā panta otrās daļas prasības.

[2.5] Pamatojoties uz Atlīdzināšanas likuma 19.panta piekto daļu, Administratīvā procesa likuma 92.pantu, 97.pantu un Civillikuma 1770.pantu, 1773.pantu, 1775.pantu, Rēzeknes pilsētas dome nolēma noraidīt pieteicējas 2010.gada 12.maija iesniegumu par atlīdzinājumu.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā par Lēmuma atcelšanu, mantiskā zaudējuma un morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Pieteikumā norādīts šāds pamatojums.

[3.1] 2000.gada 18.maijā pieteicējai nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamu īpašumu - ēku */adrese/*. Zemes gabals, uz kura atradās ēka, uz īpašuma tiesību pamata piederēja Rēzeknes pašvaldībai.

[3.2] 2000.gada 13.septembrī pieteicēja iesniedza Rēzeknes pilsētas domei iesniegumu ar lūgumu atļaut privatizēt zemes gabalu 3349 kv.m platībā ar kadastra Nr. */kadastra numurs/ /adrese/*, uz kura atradās viņas īpašumā esošā ēka.

2000.gada 3.oktobrī pieteicēja saņēma Finanšu un budžeta komitejas sēdes protokola 2000.gada 2.oktobra izrakstu ar atteikumu privatizēt minēto zemes gabalu, jo pašvaldība šo zemes gabalu esot ieķīlājusi AKB „Baltijas tranzītu banka".

[3.3] 2002.gada 11.jūnijā pieteicēja saņēma atbildi uz savu 2002.gada 27.maija iesniegumu, kur bija norādīts, ka saskaņā ar Rēzeknes domes 2000.gada lēmumu Nr.127 paredzēts pagaidām nenodot privatizācijai zemes gabalus, kā arī tika paskaidrots, ka pēc apgrūtinājuma noņemšanas varētu tikt izskatīts jautājums par zemes gabala privatizāciju. Pielikumā pieteicējai tika izsūtīts arī privatizācijas komisijas 2002.gada 16.maija sēdes protokola izraksts, ar kuru zemes privatizācija tika atteikta.

[3.4] 2002.gada 15.jūnijā pieteicēja iesniedza sūdzību Rēzeknes tiesā, lūdzot atzīt Rēzeknes pilsētas domes rīcību par prettiesisku un uzlikt par pienākumu izskatīt pēc būtības pieteikumu par zemes gabala */adrese/* privatizāciju, kā arī atcelt kā prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2000.gada 22.jūnija lēmumu Nr.127 „Par pilsētas īpašumā esošo zemes gabalu privatizāciju" daļā par zemes gabala */adrese/* privatizāciju.

Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2002.gada 18.oktobra nolēmumu lietā Nr.C26121202, PAC-944 tika atstāts negrozīts Latgales apgabaltiesas 2002.gada 6.septembra nolēmums, ar kuru sūdzība atstāta bez izskatīšanas.

[3.5] 2005.gada 29.jūnijā sakarā ar kārtējo tiesvedību Rēzeknes tiesā par zemes nomas līguma noslēgšanu, pieteicēja uzzināja par 2002.gada 11.februāra domes Finanšu un budžeta komitejas lēmumu Nr.3, 15.paragrāfs, ka no pašvaldībai piederošā zemes gabala */adrese/* pieteicējai iznomāts zemes gabals ar platību 2704 kv.m, nosakot nomas maksu 3,5% no zemes kadastrālās vērtības gadā. Minētais 2002.gada 11.februāra lēmums nav administratīvs akts. Šādus secinājumus ir izdarījusi Administratīvā tiesa lietā Nr.A809705/17 2005.gada 21.decembra lēmuma [9] un [11] punktā, arī Administratīvā apgabaltiesa 2006.gada 08.marta lēmumā minētajā lietā izdarīja analogus secinājumus.

[3.6] 2005.gada 7.februārī pieteicēja vērsās Rēzeknes pilsētas domē ar iesniegumu, kurā lūdza atļauju privatizēt zemes gabalu 3349 kv.m platībā */adrese/*.

[3.7] 2005.gada 4.martā pieteicēja vērsās Rēzeknes pilsētas domē par zemes gabala privatizāciju, norādot normatīvos aktus, uz kuru pamata viņai bija tiesības privatizēt zemes gabalu, uz kura atrodas viņas ēka.

[3.8] 2005.gada 28.aprīlī Rēzeknes pilsētas dome pieņēma lēmumu Nr.107 „Par zemesgabalu */adrese/*", nolemjot: 1) nenodot privatizācijai Rēzeknes pašvaldības nekustamo īpašumu - zemes gabalu */adrese/* (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) 3349 kv.m platībā; 2) nekustamā īpašuma pārvaldei sniegt tiesā prasību pret *I.D.* par zemes nomas līguma parakstīšanas pienākuma uzlikšanu, kā arī zemes nomas maksas parāda, zaudējumu un tiesāšanās izdevumu piedzīšanu saskaņā ar Latvijas Republikas likumu un normatīvo aktu prasībām. Lēmuma sākuma daļā norādīts, ka pieteicēja esot iesniegusi privatizācijas iesniegumu 2005.gada 4.martā, nepieminot to, ka šāds iesniegums tika iesniegts jau 2000.gada 6.oktobrī, bet 2005.gada 4.marta iesniegums bija kārtējais šāda satura iesniegums.

2005.gada 28.aprīļa lēmumu Nr.107 pieteicēja pārsūdzēja daļā par lēmuma 1.punkta prettiesiskumu un atcelšanu.

[3.9] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 30.septembra spriedumu lietā Nr.42312005, AA43-0648-08/2 tika atzīts par prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 ,,Par zemesgabalu */adrese/*" 1.punkts.

[3.10] 2006.gada 24.novembrī Rēzeknes pilsētas dome pieņēma lēmumu Nr.437-4 ,,Par pašvaldības nekustama īpašuma objekta - apbūvēta zemesgabala */adrese/* nodošanu privatizācijai", ar kuru nolēma: 1) nodot privatizācijai Rēzeknes pašvaldības nekustamā īpašuma objektu - apbūvētu zemes gabalu */adrese/* (kadastra Nr. */kadastra numurs/*), 3349 kv.m. platībā; 2) pilsētbūvniecības un teritoriālplānošanas pārvaldei veikt visas darbības, kas saistītas ar lietu tiesību, kas apgrūtina nekustamu īpašumu, reģistrāciju zemesgrāmatā; 3) apturēt nekustamā īpašuma privatizācijas procesu sakarā ar to, ka *I.D.*, kurai uz privatizējamā zemes gabala ir īpašumā esošas ēkas, nav noslēgusi Privatizējamā zemes gabala nomas līgumu, un viņai ir zemes nomas parāds, kas attiecas uz Privatizējamo nekustamo īpašumu; 4) pēc šī lēmuma 3.punktā minēto jautājumu atrisināšanas nekustamā īpašuma objektu - apbūvētu zemes gabalu */adrese/* privatizēt likumā noteiktajā kārtībā; 5) atcelt Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu par zemes gabala */adrese/* nenodošanu privatizācijai.

Pieteicēja Administratīvajā tiesā pārsūdzēja minētā lēmuma 3.un 4.punktu.

[3.11] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 13.maija spriedumu lietā Nr.A42451907, AA43-050-09/13 atzīts par prettiesisku un atcelts Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3.un 4.punkts ar tā pieņemšanas dienu.

[3.12] Zemes gabala privatizāciju Rēzeknes pilsētas dome pieteicējai piedāvāja tikai 2009.gada 17.novembrī, pieteicēja piekrita zemes gabala privatizācijai, 2009.gada 30.novembrī noslēdza pirkuma līgumu un 2009.gada 16.februārī nostiprināja īpašuma tiesības uz sava vārda.

2009.gada 30.novembra pirkuma līgumā norādīts, ka tā noslēgšanas pamats ir Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra līgums, līdz ar to atzīstot, ka pēc lēmuma pieņemšanas atbildētāja trīs gadus nepildīja pati savu lēmumu. Ar šādu rīcību Rēzeknes pilsētas dome apzināti vilcināja privatizācijas jautājuma risināšanu, tādējādi nodarot pieteicējai morālas ciešanas. Deviņu gadu garumā pieteicēja nevarēja izmantot Satversmes 105.punktā noteiktās tiesības uz īpašumu. Atbildētāja ar savu prettiesisko rīcību un prettiesisku administratīvu aktu pieņemšanu pārkāpa pieteicējas tiesības uz īpašumu.

[3.13] Rēzeknes pilsētas dome ir rīkojusies prettiesiski attiecībā pret pieteicēju. Šī prettiesiskā rīcība izpaudās kā ilgstoša privatizācijas jautājuma nerisināšana likumā noteiktā kārtībā no 2000.gada 6.oktobra līdz 2006.gada 24.novembrim un kā sava 2006.gada 24.novembra lēmuma nepildīšana no 2006.gada 24.novembra līdz 2009.gada 17.novembrim. Atbildētāja, pēc būtības neizskatot pieteicējas iesniegumu sešus gadus (no 2000.gada 6.oktobra līdz 2006.gada 24.novembrim) neievēroja Satversmes 104.pantā paredzētās personas tiesības vērsties pašvaldībā ar iesniegumu un saņemt atbildi pēc būtības, tādējādi ierobežojot pieteicējas Satversmē paredzētās cilvēktiesības. No pirmā 2000.gada 6.oktobra privatizācijas iesnieguma līdz privatizācijas piedāvājumam 2009.gada beigās pagāja deviņi gadi. Visu šo deviņu gadu laikā pieteicējai vajadzēja pierādīt savas likumos paredzētās tiesības.

Pieņemot prettiesiskus administratīvus aktus, vilcinot zemes privatizācijas jautājuma izskatīšanu uz daudziem gadiem, atbildētāja sagādāja pieteicējai smagas morālas ciešanas.

[3.14] Pieteicēja, iegūstot īpašumu - zemi tikai 2009.gada beigās, varēja rīkoties ar savu īpašumu, tajā skaitā arī atsavināt, ko viņa arī izdarīja, taču šo deviņu

gadu laikā radās zaudējumi neiegūtās peļņas veidā, jo 2004. -2008.gadā būtu iespēja pārdot īpašumu par daudz lielāku cenu, nekā to varēja izdarīt 2009.gada beigās, jo nekustamo īpašumu cenas uz to brīdi bija krasi kritušās un zeme tika pārdota par Ls 3 200.

Kā piemēru var minēt 2006.gada 30.decembra vienošanos, kur iespējamais pircējs piedāvāja nopirkt īpašumu - zemi par Ls 200 000 taču tas varēja notikt tikai pēc īpašuma reģistrācijas zemesgrāmatā, kurai pamatā bija zemes privatizācija, ko Rēzeknes pilsētas dome neveica. Līdz ar to neiegūtā peļņa sastāda Ls 196 800. Ja atbildētāja būtu uzreiz izpildījusi savu lēmumu un būtu veikusi nepieciešamās darbības zemes privatizācijai vismaz 2006.gadā pēc 24.novembra lēmuma pieņemšanas, tad, iespējams, šī neiegūtā peļņa nebūtu radusies.

Pieteicēja ir pamatojusi neiegūtās pelņas apmēru, tāpēc šie zaudējumi piedzenami no Rēzeknes pilsētas domes. Pieteicēja ir darījusi visu iespējamo, lai zaudējumus novērstu, taču atbildētājas rīcība šo zaudējumu rašanos vieglprātīgi pieļāva. Pieteicēja spēj pierādīt mantiskā zaudējuma rašanos gan ar rakstiskajiem pierādījumiem, gan ar liecinieku liecībām.

[3.15] Tāpat, saņemot par zemes pārdošanu 2007.gada 30.decembrī naudas līdzekļus Ls 200 000, pieteicēja bija tiesīga noguldīt iegūtos naudas līdzekļus jebkurā bankā un saņemt depozīta procentus, t.i., par 2007.gadu (6% gadā) - Ls 12 000, par 2008.gadu (12%) - Ls 25 440, par 2009.gadu (12%) - Ls 28 490, par 2010.gadu (6%) - Ls 15 955, kopā Ls 81 885. Līdz ar to neiegūtā peļņa kopā sastāda Ls 278 685.

[3.16] Rēzeknes pilsētas dome var radīt pieteicējai arī materiālu zaudējumu Ls 4 095,74 apmērā, ko sastāda atbildētājas pieprasītā zemes nomas maksa par laika periodu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 31.decembrim. Ja Rēzeknes pilsētas dome būtu nodevusi zemi privatizācijai jau 2000.gadā, tad pieteicējai nebūtu šie zaudējumi radušies. Arī šo zaudējumu rašanos pieļāva atbildētāja, tāpēc ir pamats šos zaudējumus prasīt atlīdzināt.

[3.17] 2010.gada 12.maijā pieteicēja iesniedza Rēzeknes pilsētas domei pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar prettiesiskiem aktiem un prettiesisku faktisko rīcību un tikai 2010.gada 1.oktobrī saņēma Rēzeknes pilsētas domes 2010.gada 24.septembra lēmumu Nr.475, kā arī neparakstītu 2010.gada 28.septembra pavadvēstuli Nr.3.2-25/1612.

[3.18] Atbildētāja ar prettiesisko faktisko rīcību un prettiesisku administratīvu aktu pieņemšanu prettiesiski aizskāra pieteicējas tiesības, kas noteiktas Satversmes 104., 105.punktā, Civillikuma 930.pantā un citos normatīvos aktos, kas minēti jau iepriekš. Ņemot vērā, ka atbildētāja pieļāva cilvēktiesību pārkāpumu, ir pamats vērtēt morālo kaitējumu kā būtisku, jo pastāv prettiesiska rīcība, ir pierādīta nodarītāja vaina, pastāv zaudējumu esamība, kā arī ir konstatēts cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem, tāpēc ir tiesības prasīt morālo kaitējumu Ls 5 000 apmērā.

[4] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem motīviem. Papildus paskaidro, ka Rēzeknes pilsētas domes lēmums Nr.107 „Par zemesgabalu */adrese/*" pieņemts 2005.gada 28.aprīlī. Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 30.novembra spriedums lietā Nr.42312005, AA43-0648-08/2 un Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 13.maija spriedums lietā Nr.A42451907, AA43-0505-09/13 stājies spēkā un nav pārsūdzams. No minētajiem spriedumiem nav secināms, ka tiesa būtu norādījusi uz zaudējumu esamību vai to atlīdzināšanas pienākumu. Kā arī tika nokavēts Atlīdzināšanas likuma 17.pantā norādītais termiņš iesnieguma par

zaudējuma atlīdzinājumu iesniegšanai. Rēzeknes pilsētas domes argumenti, kas bija par pamatu Lēmuma pieņemšanai, pieteikumā tiesai nav apstrīdēti. Attiecībā uz falsificētiem dokumentiem, pēc Rēzeknes pilsētas domes iesnieguma, 2010.gada 16.septembrī uzsākts kriminālprocess Nr.12331002410 par Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzētā nozieguma pazīmēm.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata. Papildus paskaidroja, ka prettiesiskā rīcība izpaudās kā ilgstoša privatizācijas jautājuma nerisināšana. 2000.gada 3.oktobrī tika iesniegts pirmais iesniegums un tikai 2006.gadā tika nolemts atļaut privatizēt. Minēto prettiesisko rīcību pieteicēja uzskata par tādu, par kuru var prasīt atlīdzinājumu. 2006.gadā tika pieņemts lēmums par zemes nodošanu privatizācijai, bet šis lēmums tika apturēts. Visā šajā laikā notika tiesāšanās procesi un tajos pieteicēja ir guvusi uzvaru, kas nozīmē, ka aizliegumi un vilcinājumi no Rēzeknes pilsētas domes puses ir bijuši prettiesiski, tāpēc uzskata, ka pieteicējai ar atbildētājas rīcību ir nodarīts gan morālais, gan mantiskais kaitējums. Uz tiesas jautājumiem norādīja, ka atbildētājas prettiesiskā rīcība izpaudās divējādi: 1) iesnieguma par privatizāciju, kas domē saņemts 2000.gada 6.oktobrī, neizskatīšana, tas izskatīts tikai 2006.gada 24.novembrī, 2) zeme nodota privatizācija tika tikai 2009.gada 17.novembrī, kaut gan lēmums par nodošanu privatizācijai tika pieņemts 2006.gada 24.novembrī. Tiesisks nav bijis pats lēmumu pieņemšanas process. 2006.gada 24.novembrī, pieņemot lēmumu pēc sešiem gadiem, dome rīkojās prettiesiski un, pieņemot minēto lēmumu, tas arī netika pildīts līdz 2009.gada 17.novembrim. Tiek apstrīdēts process līdz lēmumu pieņemšanai, bet paši lēmumi bija pārsūdzēti citos procesos.

Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē pietikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai norādīto motīvu pamata. Papildus paskaidroja, ka saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 17.pantu zaudējumu atlīdzināšanai ir termiņš. Atbildētāja no pieteicējas neņēma nomas maksu par to laiku, kad tika apturēts privatizācijas process. Zaudējumu pieteicējai nevar būt. Administratīvās apgabaltiesas spriedums tiek ņemts vērā kā atsaites punkts, kad pieteicēja ir uzzinājusi to, kad viņai ir nodarīti zaudējumi. Mantisko zaudējumu atlīdzinājums tika noraidīts, jo pieteicēja nav pierādījusi mantisko zaudējumu apmēru, ir nokavējusi zaudējumu pieprasīšanas termiņus, iesniedza dokumentu par vienošanos ar neeksistējošu uzņēmumu. Vērtēts viss tika kopumā. Atbildētāja atzīst, ka tās rīcība bija prettiesiska. Lēmumā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu netika lemts, jo nokavēts termiņš saskaņā ar Atlīdzināšanas likumu.

Motīvu daļa

[6] Noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas materiālus, pārbaudot pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka pieteikums apmierināms daļēji, daļā izbeidzama tiesvedība.

[7] Tiesa no lietas materiāliem konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[7.1] 2005.gada 4.martā pieteicēja vērsās Rēzeknes pilsētas domē par zemes gabala */adrese/* privatizāciju.

[7.2] Ar Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmumu Nr.107 „Par zemesgabalu */adrese/*" nolemts: 1) nenodot privatizācijai Rēzeknes pašvaldības nekustamo īpašumu - zemes gabalu */adrese/* (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) 3349 kv.m platībā; 2) nekustamā īpašuma pārvaldei sniegt tiesā prasību pret *I.D.* par zemes nomas līguma parakstīšanas pienākuma uzlikšanu, ka arī zemes nomas

maksas parāda, zaudējumu un tiesāšanās izdevumu piedzīšanu saskaņā ar Latvijas Republikas likumu un normatīvo aktu prasībām.

[7.3] Nepiekrītot Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma 1.punktam, pieteicēja to pārsūdzēja.

[7.4] 2006.gada 24.novembrī Rēzeknes pilsētas dome pieņēma lēmumu Nr.437-4 ,,Par pašvaldības nekustama īpašuma objekta - apbūvēta zemesgabala */adrese/* nodošanu privatizācijai", ar kuru nolēma 1) nodot privatizācijai Rēzeknes pašvaldības nekustamā īpašuma objektu - apbūvētu zemes gabalu */adrese/* (kadastra Nr. */kadastra numurs/*), 3349 kv.m. platībā; 2) pilsētbūvniecības un teritoriālplānošanas pārvaldei veikt visas darbības, kas saistītas ar lietu tiesību, kas apgrūtina nekustamu īpašumu, reģistrāciju zemesgrāmatā; 3) apturēt nekustamā īpašuma privatizācijas procesu sakarā ar to, ka *I.D.*, kurai uz privatizējamā zemes gabala ir īpašumā esošas ēkas, nav noslēgusi Privatizējamā zemes gabala nomas līgumu, un viņai ir zemes nomas parāds, kas attiecas uz Privatizējamo nekustamo īpašumu; 4) pēc šī lēmuma 3.punktā minēto jautājumu atrisināšanas nekustamā īpašuma objektu - apbūvētu zemes gabalu */adrese/* privatizēt likumā noteiktajā kārtībā; 5) atcelt Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu par zemes gabala */adrese/* nenodošanu privatizācijai.

[7.5] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 30.septembra spriedumu lietā Nr.42312005, AA43-0648-08/2 atzīts par prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 ,,Par zemesgabalu */adrese/*" 1.punkts.

[7.6] Nepiekrītot Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punktam, pieteicēja to pārsūdzēja.

[7.7] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 13.maija spriedumu lietā Nr.A42451907, AA43-050-09/13 atcelts Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3.un 4.punkts ar tā pieņemšanas dienu.

[7.8] 2010.gada 12.maijā pieteicēja vērsās ar iesniegumu Rēzeknes pilsētas domē, kurā lūdza atlīdzināt mantiskos zaudējumus un morālo kaitējumu, kas viņai nodarīti ar atbildētājas prettiesisko faktisko rīcību un prettiesiskajiem administratīvajiem aktiem.

[7.9] Ar Rēzeknes pilsētas domes 2010.gada 24.septembra lēmumu Nr.475 noraidīts pieteicējas 2010.gada 12.maija iesniegums.

[8] Tiesa konstatē, ka pieteikumā, uz kura pamata ir ierosināta administratīvā lieta tiesā, ietverti divi prasījumi, pirmkārt, atcelt nelabvēlīgu administratīvo aktu – Lēmumu, ar kuru noraidīts iesniegums par mantisko zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu, un, otrkārt, izdot labvēlīgu administratīvo aktu – uzlikt pienākumu atbildētājai atlīdzināt pieteicējai mantiskos zaudējumus un morālo kaitējumu.

Kā atzīts judikatūrā, šādu divu prasījumu nodalīšana nav pareiza, parasti tie kopumā veido vienu prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Savukārt prasījums par nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets, jo nelabvēlīga administratīvā akta atcelšana pati par sevi nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Tādu labumu var dot tikai labvēlīga akta izdošana. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Tādējādi nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, proti, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (*sk. arī Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14 17.punktu un 2006.gada 2.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415 17.punktu*).

Tādējādi tiesai jāpārbauda vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[9] Tiesa no lietas materiāliem un administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesas sēdē konstatē, ka pieteicēja 2010.gada 12.maijā vērsās ar iesniegumu Rēzeknes pilsētas domē, kurā lūdza atlīdzināt mantiskos zaudējumus un morālo kaitējumu, kas viņai nodarīts ar atbildētājas prettiesisku faktisko rīcību lēmumu pieņemšanas procesā un administratīvajiem aktiem, ko tiesa atzinusi par prettiesiskiem, proti, 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu un 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punktu.

Kā to var secināt no pieteicējas pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, pieteicēja vēlas nodot arī tiesas kontrolei atbildētājas procesuālās darbības, ko iestāde veikusi administratīvo aktu izdošanas procesā.

[10] Administratīvo tiesu praksē atzīts, ka, lai iestādes rīcības sekas atzītu par tādām, kas ļauj šo rīcību kvalificēt kā iestādes faktisko rīcību, tām nepieciešams pabeigtības raksturs. Proti, ne jebkura iestādes rīcība, kas rada faktiskas sekas, ir atzīstama par faktisko rīcību, bet gan tikai tāda, kurai ir galīgā noregulējuma raksturs, proti, kas pati par sevi rada galīga rakstura sekas. Šī iemesla dēļ par iestādes faktisko rīcību nevar atzīt tās procesuālās darbības, ko iestāde veic administratīvā akta izdošanas procesā. Procesuālās darbības, ko iestāde veikusi administratīvā akta izdošanas procesā pašas par sevi nav pakļautas tiesas kontrolei, jo šādas darbības nav atzīstamas par iestādes faktisko rīcību Administratīvā procesa likuma izpratnē, tā kā tām trūkst galīgā noregulējuma rakstura. Tajā pašā laikā likumā ir paredzēti izņēmuma gadījumi, kad šādas darbības var tik pārsūdzētas tiesā kā iestādes faktiskā rīcība, proti, kad šīs darbības pašas par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskas intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu. Taču jāņem vērā, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 184.panta otrās daļas nosacījumiem, pieteikums par šādām iestādes darbībām ir pieļaujams vienīgi gadījumā, ja attiecīgās tiesiskās intereses persona nevar īstenot ar Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmajā daļā minētajiem pieteikumiem.

Pieteicēja savas tiesiskās intereses, proti, nodot tiesas kontrolei Rēzeknes pilsētas domes procesuālās darbības, ko iestāde veikusi administratīvā akta izdošanas procesā, varēja īstenot ar pieteikumu par administratīvā akta – 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punkta un 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punkta atcelšanu.

No Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamajiem spriedumiem administratīvajās lietās Nr.42312005 un Nr.A42451907 tiesa konstatē, ka pieteicēja ir pārsūdzējusi galīgos lēmumus (2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu un 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punktu) un tiesa tos ir atzinusi par prettiesiskiem. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka pieteicējas pārsūdzētās Rēzeknes pilsētas domes procesuālās darbības 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 un 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 izdošanas procesā nav atzīstamas par iestādes faktisko rīcību. Līdz ar to atzīstams, ka pieteikums šajā daļā nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 282.panta 1.punktu tiesvedība lietā minētajā daļā ir izbeidzama.

[11] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 93.panta trešo daļu, ja atlīdzinājums nav prasīts vienlaicīgi ar administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu, iesniegumu par atlīdzinājumu var iesniegt iestādei, kas nodarījusi zaudējumus vai kaitējumu. Atlīdzinājumu iestādei var prasīt, ja ir

pabeigta attiecīgās administratīvās lietas izskatīšana pēc būtības (ir stājies spēkā augstākas iestādes lēmums, un tas nav pārsūdzēts, ir stājies spēkā tiesas spriedums vai arī tiesvedība lietā ir izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282.panta 7.punktu). Uz iesnieguma par atlīdzinājumu izskatīšanu attiecināmi šā likuma noteikumi par administratīvo aktu.

Atlīdzināšanas likuma 17.pants noteic, ka privātpersona iesniedz iesniegumu par zaudējuma atlīdzinājumu gada laikā no dienas, kad tā uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par zaudējumu, bet ne vēlāk kā piecu gadu laikā no iestādes prettiesiskā administratīvā akta spēkā stāšanās vai prettiesiskās faktiskās rīcības veikšanas dienas.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2010.gada 3.decembra lēmuma lietā Nr.SKA–977/2010 [6] punktā atzinis, ka minētajā tiesību normā ir paredzēti divi termiņi. Pirmkārt, termiņš, kura laikā personai ir tiesības prasīt zaudējuma atlīdzinājumu. Šis termiņš ir viens gads kopš brīža, kad persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par zaudējumu. Otrkārt, termiņš, līdz kuram persona var izmantot savas tiesības prasīt zaudējuma atlīdzinājumu. Šis termiņš ir pieci gadi kopš dienas, kad stājies spēkā iestādes prettiesiskais administratīvais akts vai veikta prettiesiskā faktiskā rīcība. Piecu gadu termiņš jāievēro neatkarīgi no tā, kad persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par zaudējumu. Noskaidrojot, vai persona ir laikus pieprasījusi zaudējuma atlīdzinājumu, ir jāpārbauda, vai tikuši ievēroti abi minētie termiņi. Turklāt jāņem vērā, ka šie termiņi ir materiāltiesiski prekluzīvi termiņi, kuri nav atjaunojami.

[12] Pieteicēja par zaudējumu ir uzzinājusi 2009.gada 28.janvārī, kad stājās spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 30.septembra spriedums lietā A42312005, ar kuru Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punkts atzīts par prettiesisku. Tādējādi pieteicējai iesniegums par morālā kaitējuma un materiālo zaudējumu atlīdzinājumu bija jāiesniedz līdz 2010.gada 28.janvārim. Tā kā pieteicēja iesniegumu iesniegusi tikai 2010.gada 12.maijā, tad pieteicēja ir zaudējusi tiesības prasīt zaudējuma atlīdzinājumu, kas viņai nodarīts ar prettiesisko Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu.

Ievērojot šajā punktā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteicēja, nokavējot atlīdzinājuma pieprasījuma iesniegšanas termiņu iestādē, kas ir prekluzīvs termiņš, ir zaudējusi subjektīvās publiskās tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu par zaudējuma atlīdzinājumu. Ne atbildētājai, ne arī tiesai nav tiesību šo termiņu atjaunot.

Pastāvot šādiem lietas apstākļiem, tiesa secina, ka tiesvedība lietā šajā daļā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu sakarā ar to, ka pieteikumu tiesā iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt pieteikumu.

[13] 2009.gada 13.jūnijā stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas spriedums lietā Nr.A42451907, ar kuru atzīts par prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punkts.

[13.1] Atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 7. un 9.pantā definēto zaudējuma veidu – mantiskā zaudējuma un morālā kaitējuma – rašanās pamatā ir iestādes prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība.

Atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 6.panta pirmajai daļai, lai noteiktu tiesības uz atlīdzinājumu, jākonstatē tieša cēloņsakarība starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu, proti, ir jākonstatē objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām kaitējumu radošām sekām. Ir

jākonstatē, ka minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas.

No minētā regulējuma secināms, ka, lai noteiktu privātpersonai tiesības uz atlīdzinājumu par zaudējumu, ko tai nodarījusi valsts pārvaldes iestāde, ir jākonstatē: 1) iestādes prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība; 2) faktiskās sekas, t.i. prettiesiskai rīcībai laika ziņā sekojošas kaitējumu radošas sekas – cietušā mantas samazinājums vai sagaidāmās peļņas atrāvums, personisks kaitējums, morālas ciešanas; 3) tieša cēloņsakarība starp iestādes prettiesisko administratīvo aktu un faktiskajām sekām.

[13.2] Zaudējumu tiesiskais pamats un apmērs atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 11.pantam administratīvajā procesā pierādāms, ievērojot šādus noteikumus:1) mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats un apmērs tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likuma noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem (11.panta pirmā daļa); 2) morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru (11.panta trešā daļa).

No minētā regulējuma izriet, ka mantiskā zaudējuma tiesiskais pamats un apmērs ikvienā gadījumā bez izņēmuma ir pierādāms ar Administratīvā procesa likuma noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem. Savukārt morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums.

[14] Izskatāmajā gadījumā tiesa ir atzinusi Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma 3. un 4.punkta prettiesiskumu. Līdz ar to ir pamats konstatēt vienu no vispārīgajiem zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – iestādes prettiesisku administratīvo aktu, bet attiecībā uz morālo kaitējumu ir pamats konstatēt arī otru atlīdzināšanas priekšnoteikumu – morālo kaitējumu un atzīt par pierādītu morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu. Šāds secinājums attiecībā uz morālo kaitējumu balstās uz apsvērumu, ka ikviens prettiesisks nelabvēlīgs administratīvais akts rada fiziskās personas, uz kuru administratīvais akts iedarbojas, tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārumu.

[15] Atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmajā daļā noteikts, ka mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Jēdziens mantiski novērtējams pametums juridiskajā literatūrā skaidrots kā jebkāds mantas samazinājums, zudums vai bojājums, kā arī peļņas atrāvums, papildus izdevumi un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas (*sk. Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 238.lpp*).

Atlīdzināšanas likuma 12.panta pirmajā daļā noteikts, ka zaudējuma apmēru nosaka, izmantojot pierādīšanas līdzekļus (11.pants). Savukārt minētā panta ceturtajā daļā noteikts – ja nav iespējams noteikt precīzu zaudējuma apmēru, iestāde vai tiesa novērtē zaudējumu kopumā vai atsevišķas tā sastāvdaļas. Novērtējot zaudējumu, iestāde vai tiesa saprātīgi ievēro vispārējo pieredzi un konkrētā gadījuma apstākļus.

[16] Pieteicēja lūdz piedzīt mantisko zaudējumu Ls 282 780,74 apmērā, kas radies: 1) neiegūtās peļņas veidā Ls 196 800 apmērā; 2) nesaņemto depozīta

procentu veidā Ls 81 885 apmērā un 3) atbildētājas pieprasītās nomas maksas veidā Ls 4 095,74 apmērā.

Zaudējumu apmēra pierādīšanai pieteicēja ir iesniegusi 2006.gada vienošanās par rokas naudas maksājumu (*lietas 39.-41.lapa*), 2007.gada 25.janvāra pretenziju par uzņemto saistību neizpildi (*lietas 43.lapa*) un 2007.gada 5.februāra pielikumu pie 2006.gada 30.decembra vienošanās par rokas naudas maksājumu (*lietas 44.lapa*).

[17] Pārbaudot Krievijas Federācijas Federāla nodokļu dienesta oficiālajā lapā http://egrul.nalog.ru/fns/ nodokļu maksātāja numuru 0261000446, nosaukumu „Продюсерский центр Московские звезды", uzņēmuma juridisko adresi - Krievijas Federācija, Maskava, */adrese/* konstatēts, ka ar nodokļu maksātāja numuru 0261000446 reģistrēts uzņēmums - slēgta akciju sabiedrība „Išimbaiskaja čuločnaja fabrika", 453215, Baškortostan Republika, */adrese/*. Savukārt uzņēmums ar nosaukumu „Продюсерский центр Московские звезды" Krievijas Federācijā nav reģistrēts.

No konstatētā secināms, ka pieteicēja 2006.gada 30.decembra vienošanās par rokasnaudas maksājumu ir noslēgusi ar neeksistējošu juridisko personu, proti, faktiski darījums nav noticis. Tādējādi atzīstams, ka pieteicēja nav pierādījusi zaudējumus Ls 196 800 apmērā. Tā kā nav pierādīts zaudējums nesaņemtās peļņas veidā, nav pierādīts arī zaudējums nesaņemto depozīta procentu veidā Ls 81 883 apmērā.

Attiecībā uz zaudējumu, kas pieteicējai radies sakarā ar zemes nomas maksu Ls 4 095, 74 apmērā, nekādus pierādījumus pieteicēja nav iesniegusi.

Ievērojot šajā punktā minēto, tiesa atzīst, ka pieteikums daļā par mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu Ls 282 780, 74 apmērā ir noraidāms.

[18] Vērtējot pieteikumu daļā par morālā kaitējuma Ls 5 000 apmērā atlīdzinājumu, tiesai jānoskaidro, vai pastāv visi nepieciešamie priekšnoteikumi atlīdzinājuma piešķiršanai.

Morālais kaitējums ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums. Morālais kaitējums ir subjektīvs jēdziens, tie ir personas iekšēji pārdzīvojumi. Proti, personas subjektīvas ciešanas, pārinodarījuma sajūta konkrētos faktiskajos apstākļos (*sk. Senāta 2008.gada 3.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA – 103/2008 13.punktu, Senāta 2009.gada 26.marta sprieduma lietā Nr.SKA – 56/2009 9.punktu*).

Kā jau secināts iepriekš, morālā kaitējuma atlīdzināšanas tiesiskais pamats konkrētajā gadījumā uzskatāms par pierādītu, jo ir pierādīts pieteicējas tiesību aizskārums ar prettiesisku administratīvo aktu.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmo daļu personisko un morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzdalību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus.

Tiesa ņem vērā, ka tiesību aizskāruma būtība izpaudās kā prettiesisks tiesību pārkāpuma konstatējums, proti, ar 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3.punktu iestāde ir uzskatījusi, ka pieteicēja nav izpildījusi no likuma izrietošo pienākumu noslēgt zemes nomas līgumu, tāpēc apturējusi privatizācijas procesu. Tiesa šādu iestādes uzskatu ar 2009.gada 13.maija spriedumu lietā A42451907 atzina par tiesību normām neatbilstošu.

Tiesa uzskata par saprātīgu un ticamu argumentu, ka pieteicējai ar šādu lēmumu radās iekšēji pārdzīvojumi, kas izpaudās kā pārinodarījuma sajūta. Tiesa nekonstatē lietā apstākļus, kas ierobežo vai izslēdz pieteicējas tiesības uz morālā kaitējuma atlīdzību.

Ņemot vērā norādīto, tiesa atzīst, ka pieteicējai konkrētajā gadījumā ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par viņai radīto morālo kaitējumu.

[19] Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešajā daļā noteikts, ka morālā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka apmērā līdz 3 000 latiem. Ja nodarīts smags morālais kaitējums, atlīdzinājumu var noteikt apmērā līdz 5 000 latiem, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzinājuma apmērs var būt līdz 20 000 latiem. Saskaņā ar minētā panta ceturto daļu, ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, morālā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās.

Tiesa konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus kaitējuma pamatā esošos apstākļus, konstatē, ka nodarītais morālais kaitējums nav smags. Tāpat tiesa nekonstatē apstākļus, kas liecinātu par to, ka Rēzeknes pilsētas dome apzināti apturēja privatizācijas procesu ar nolūku sagādāt pieteicējai morālas ciešanas. Tiesas ieskatā pašvaldība, cenšoties atrisināt izveidojušos situāciju, ka pieteicēja nav noslēgusi zemes nomas līgumu, pieļāva kļūdu tiesību normu piemērošanā.

Atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturtajai daļai atvainošanās ir atbilstīgākais atlīdzinājuma veids, ar kuru atlīdzina morālo kaitējumu, kurš nav smags. Būtisku morālu kaitējumu ir atbilstīgi atlīdzināt naudā (*sk. Senāta 2009.gada 5.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-338/2009 14.punktu*).

Izskatāmajā gadījumā tiesas ieskatā rakstveida atvainošanās var sniegt pietiekamu gandarījumu par nodarīto morālo kaitējumu.

Pērējos pieteicējas norādītos iebildumus tiesa nevērtē, jo tie nespēj ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[20] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka par pieteikuma iesniegšanu tiesā pieteicēja ir samaksājusi valsts nodevu Ls 20 apmērā *(lietas 8.lapa)*.

Tā kā pieteicējas pieteikums ir apmierināts daļēji, no atbildētājas par labu pieteicējai ir piespriežama viņas samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. – 251.pantu, 282.panta 1. un 2.punktu, 289. – 290.pantu un 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

Apmierināt daļēji *I.D.* pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Rēzeknes pilsētas pašvaldībai piecpadsmit dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā rakstveidā atvainoties *I.D.* par *I.D.* tiesību aizskārumu, kas radies ar prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 24.novembra lēmuma Nr.437-4 3. un 4.punktu.

Izbeigt tiesvedību daļā par Rēzeknes pilsētas domes prettiesisko faktisko rīcību – procesuālajām darbībām administratīvo aktu izdošanas procesā.

Izbeigt tiesvedību daļā par zaudējumu atlīdzinājumu, kas radies ar prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes 2005.gada 28.aprīļa lēmuma Nr.107 1.punktu.

Pārējā daļā pieteikumu **noraidīt.**

Piespriest no Rēzeknes pilsētas pašvaldības par labu *I.D.* valsts nodevu Ls 20 (divdesmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese S.Pujāte